

شناسنامه مقاله

نویسنده: فرشاد فکری نجات

وب سایت: www.fekrinejat.com

ایمیل: fekrinejat@yahoo.com

چاپ شده توسط: ماهنامه وب

شماره: ۹۴ (فروردین ۸۷)

صفحه: ۲۸

دانشگاهی به نام اینترنت، برای تمامی رشته های تحصیلی

مقدمه :

امروزه وب سایت‌ها و وبلاگ‌های آموزشی، به عنوان دانشگاه مجازی رایگان و اینترنتی جامعه ایرانی محسوب می‌شوند. در این دانشگاه بدون کنکور، هر شخصی با هرگونه عقیده و سن و سال، تنها با هزینه یک عدد کامپیوتر و اکانت اینترنت و کمی دانش پایه کامپیوتری شرکت می‌کند. فارغ التحصیلی در این دانشگاه معنایی نداشته و آموزش از یک روز تا بصورت مادام العمر امکان پذیر است. اگرچه در این دانشگاه مدرکی صادر نمی‌شود و ذاتا ماهیت مدرک گرایی نیز ندارد ولی به لطف اساتید آن لاین که هر یک، مالکین وبلاگ‌ها و وب سایت‌های آموزشی هستند، علم دانشجویان تقریبا تضمین شده است. خوشبختانه به لطف مقالات آموزشی، تحلیلی و علمی فارسی و انگلیسی و همچنین Ebook های PDF و CHM و انواع دیگر آن، کتابخانه این دانشگاه مجازی به قدری پر برکت و با سخاوت گردیده که نه تنها کتاب به امانت نمی‌دهد، بلکه یک نسخه از اسناد علمی دانشگاه، بدون دریافت هزینه‌ای و فقط با Copy/Paste و Download در اختیارشان قرار می‌گیرد.

اندیشیدن به این همه پیشرفت و امکانات در دنیای مجازی، افسوس‌هایی را برای دنیای واقعی و سنتی به همراه خواهد داشت. شهریه‌های هنگفت دانشگاه‌های آزاد و غیرانتفاعی، حضور فیزیکی و اجباری در کلاس‌های درس، اساتید اندکی که فقط گاهی اوقات در دسترس و آماده پاسخگویی هستند، کتب کاغذی و جزواتی که در طول زمان مخدوش و نابود می‌شوند، صرف وقت و هزینه جهت رفت و آمد و مهمتر از همه، عدم تطابق دروس آکادمیک برخی رشته‌های تحصیلی با نیاز بازار، تنها به جهت دریافت یک مدرک مقوایی که بعضا فارغ‌التحصیل را به صورت صددرصدی آماده بازار کار نمی‌کند، همه نشان از واقعیت‌های حال حاضر جامعه تحصیلی و فاصله آن با ایده‌آل‌ها دارد. البته اگرچه در چند سال اخیر حرکت‌هایی مانند راه‌اندازی بخش آموزش مجازی و دوره‌های فراگیر تعدادی از دانشگاه‌های کشور انجام شده ولی همچنان بسیاری از خواص آموزش سنتی را با خود به همراه دارد و مسلما در مقایسه با دانشگاهی به نام اینترنت با منابع بی‌انتهای، چندان قابل مقایسه نیست.

وضعیت و مشکلات:

دانشگاهی به نام "اینترنت" با تمامی دستاوردهای مطرح شده فوق، با مشکلاتی نیز روبرو است. یکی از این مشکلات، عدم پوشش مناسب همه رشته‌های علمی، فنی و مهندسی می‌باشد. خوب مسلماً رشته‌های تحصیلی بسیاری مانند: برق، کشاورزی، اقتصاد، مکانیک، صنایع، مخابرات، عمران، الکترونیک، حقوق، مدیریت، حسابداری، زبان‌های خارجی، روانشناسی و ... در مقاطع تحصیلی مختلف در دانشگاه‌های سنتی سراسر کشور تدریس می‌شود. اما متأسفانه در سایت‌ها و وبلاگ‌های آموزشی فارسی زبان، به طور چشمگیری مباحث و گرایش‌های فنی رشته‌های کامپیوتر و IT مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در پایگاه‌های ایرانی، تعداد سایت‌های مرتبط با IT و گرایش‌های مختلف آن به طور چشمگیری بیشتر از سایت‌های آموزشی دیگر رشته‌های تحصیلی است. حتی وضعیت به گونه‌ای شده که متخصصین و فارغ‌التحصیلان رشته‌های تحصیلی دیگر، به مباحث IT روی آورده و خود از متولیان ارائه مطلب و ترویج آموزش کامپیوتر هستند. این در صورتی است که رشته‌های تحصیلی دیگر، دارای گرایش‌های بسیار متنوع و جذابی می‌باشند.

اگرچه گاهی عده کمی از وبلاگ‌ها و وبسایت‌های آموزشی مباحث غیر IT، اقدام به ارائه مطالب مقدماتی در حد بررسی سطحی برخی دروس کلی رشته مورد نظر کرده‌اند، اما در زمینه IT، گرایش‌های مختلف این رشته مانند: برنامه‌نویسی، بانک اطلاعاتی، گرافیک، اینترنت و وب، شبکه و غیره ... در سطوح تخصصی و بسیار بالاتر از سطح برخی دانشگاه‌های سنتی، مورد تجزیه و تحلیل و بررسی قرار می‌گیرد.

به عنوان مثال، در رابطه با طریقه برنامه‌نویسی هسته سیستم‌عامل لینوکس و یا نحوه ارتباطات جداول بانک اطلاعاتی رابطه‌ای که جزو مسائل تخصصی گرایش نرم‌افزار رشته کامپیوتر است، با یک جستجوی ساده در گوگل، مطالب بسیار خوبی یافت می‌شود اما آیا مسائل آموزشی در رابطه با حسابداری دابل یا قوائد سند زدن در دفتر روزنامه که از مسائل مقدماتی رشته حسابداری است، و یا حتی مباحث علوم کشاورزی مانند تکنیک‌های روز دنیا در زمینه کاشت و نگهداری برخی گیاهان خاص، به راحتی یافت می‌شود؟

نکته:

مسئله مطرح شده در این مقاله، بیشتر در مورد محتوای فارسی و وبسایت‌های ایرانی صدق می‌کند و شدت آن در محتوای انگلیسی زبان، به این اندازه نیست.

راهکار:

شاید برخی اعتقاد داشته باشند که ملزومات رشته کامپیوتر تنها یک کامپیوتر، اینترنت و چند CD و DVD است که امروزه در هر خانه‌ای یافت می‌شود ولی ملزومات رشته‌های فنی و مهندسی دیگر، اینگونه نیست. خوب اولاً بسیاری از مباحث رشته‌های مختلف حتی در سطوح تخصصی، بصورت تئوریک مطرح هستند. ثانیاً حتی در صورت نیاز به تجهیزات اضافی، می‌توان طریقه تهیه و یا قیمت آن را نیز مطرح نمود تا علاقمندان رشته مربوطه، این ملزومات را در صورت دلخواه تهیه نمایند. توجه داشته باشید که آموزش به دیگران علاوه بر جنبه‌های معنوی آن، باعث درک بهتر مطلب برای خودتان می‌گردد. البته نباید فراموش کرد که نوآوری در رشته‌هایی مانند کامپیوتر و پزشکی، بصورت لحظه‌ای و روزانه انجام می‌گیرد و مطالب قابل ارائه، بسیار بیشتر از رشته‌های تخصصی دیگر است. اما این دلیل مناسبی برای یک تازی برخی علوم نسبت به دیگری نخواهد بود.

نتیجه گیری:

در نظر داشته باشید که دانشگاه "اینترنت"، یکی از عرصه‌های بسیار مناسب جهت تبادل نظر و کشف راه‌های همکاری گروهی متخصصین رشته‌های مختلف با یکدیگر می‌باشد. به عنوان مثال، به دلیل فعالیت متخصصین رشته‌های کامپیوتر در دانشگاه "اینترنت" و آشنایی متخصصین دیگر رشته‌ها با مباحث این رشته تحصیلی، امروزه شاهد تأثیرگذاری کامپیوتر در رشته‌های دیگری چون زبان، مدیریت، حسابداری، الکترونیک، مکانیک، صنایع و ... هستیم که خود این موضوع مهم، باعث ایجاد شغل در جامعه نیز شده است. اما مطمئناً زمینه‌های همکاری دو طرفه یا سه طرفه در رشته‌های دیگری چون: رشته حقوق با زبان خارجی، رشته حسابداری با مدیریت، رشته صنایع با مکانیک و برق، رشته کشاورزی با مکانیک و ... نیز وجود دارد، ولی تا زمانیکه پتانسیل‌ها و خصوصیات رشته‌های تحصیلی در مکانی عمومی (مانند دانشگاه اینترنت) برای همگان شفاف نگردیده، چگونه می‌توان انتظار همکاری‌های چشمگیر دو جانبه و سه جانبه متخصصین رشته‌های مختلف تحصیلی را با یکدیگر متصور شد ؟